

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.019.04.2017

P/17/105

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/105 – Zapobieganie i leczenie depresji.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Renata Połatajko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/163/2017 z dnia 21 września 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o. w Zagórz k/Warszawy (dalej także: „Spółka”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Stelmański, Prezes Zarządu. (dowód: akta kontroli str. 14-17)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Przedmiotem kontroli był sposób realizacji przez Spółkę zadań związanych z realizacją dwóch programów polityki zdrowotnej, obejmujących swoim zakresem problematykę depresji, tj. *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* oraz *Programu aktywizującego dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”* w okresie 2015-2017 (do końca września) na podstawie umów zawartych z Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego (dalej: „UMWM”). W zasadniczej części Spółka wykonała powierzone jej zadania.

W wyniku kontroli ustalono jednak, iż przy realizacji przywołanych programów polityki zdrowotnej Spółka nie zastosowała dostępnych narzędzi służących do wyboru najkorzystniejszych ofert. W przypadku udzielonych w latach 2016-2017 zamówień na prowadzenie zajęć/warsztatów edukacyjnych o wartości powyżej 5 000 euro, nie zastosowano bowiem trybu postępowania przewidzianego w obowiązującym w Spółce *Regulaminie postępowania w sprawach o zamówienia publiczne w Spółce „Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii” Sp. z o.o. w Zagórz k/Warszawy*. W konsekwencji nie zagwarantowano, aby wydatki publiczne były dokonywane w sposób oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Na obsługę administracyjną obu programów z pracownikami Spółki zawarto w sumie 21 umów zlecenia o łącznej wartości 28.800 zł, przy czym zakres tych umów pokrywał się z obowiązkami służbowymi pracowników. Zatrudnianie pracowników poza normalnym czasem pracy na podstawie umów cywilnoprawnych – przy pracach tego samego rodzaju, co objęte stosunkiem pracy – stanowiło obejście

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

przepisów o czasie pracy w godzinach nadliczbowych oraz przepisów dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne. W świetle bowiem postanowień art. 22 § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – *Kodeks pracy*², zatrudnienie w warunkach określonych w art. 22 § 1 tej ustawy jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy, natomiast zgodnie z art. 22 § 1² przedmiotowej ustawy niedopuszczalne jest zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną, przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w przywołanym art. 22 § 1.

W każdym z lat okresu objętego kontrolą Spółka nie w pełni zrealizowała *Program edukacyjno-konsultacyjny „Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”*. Niezrealizowany zakres dotyczył każdorazowo udzielania świadczeń zdrowotnych, tj. porad psychiatrycznych i/lub psychologicznych. W ocenie NIK, rezygnacja z części konsultacyjnej przedmiotowego programu polityki zdrowotnej oznaczała w praktyce zmianę jego założeń, a to z kolei implikowało konieczność poddania go ponownej ocenie Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (dalej: „AOTMiT”). Ponadto, w stosunku do przyjętych założeń (wymagań umów), niekompletne były rozliczenia dotyczące realizacji *Programu edukacyjno-konsultacyjnego Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży* w latach 2015-2016, przedłożone przez Spółkę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego (dalej: „UMWM”).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja zadań zleconych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów zdrowotnych i programów polityki zdrowotnej

Opis stanu
faktycznego

1. Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o. w Zagórz k/Warszawy zostało wpisane do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą w dniu 28 stycznia 2011 r., natomiast w dniu 1 lutego 2011 r. rozpoczęło działalność leczniczą. Według stanu na dzień 19 października 2017 r. wszystkie udziały w Spółce posiadało województwo mazowieckie.

Cele i zadania podmiotu leczniczego, rodzaj działalności leczniczej oraz zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych zostały określone w *Regulaminie Organizacyjnym Spółki „Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii” Sp. z o.o. w Zagórz k/Warszawy*. W ramach struktury organizacyjnej Spółki funkcjonowały m.in. dwie Poradnie Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży (w Warszawie oraz w Józefowie), jak też Hostel - Ośrodek Rehabilitacji Socjopsychiatrycznej w Otwocku.

W badanym okresie średni czas oczekiwania na przyjęcie do ww. poradni w Warszawie i Józefowie wydłużył się i wynosił: a) w przypadkach stabilnych 16 i 33 dni w 2015 r., 47 i 44 dni w 2016 r. oraz 70 i 85 dni w 2017 r., b) w przypadkach pilnych 4 i 7 dni w 2015 r., 36 i 6 dni w 2016 r. oraz 47 i 21 dni w 2017 r.

W Hostelu - Ośrodku Rehabilitacji Socjopsychiatrycznej w Otwocku przebywało 62 pacjentów w 2015 r. i 2016 r. oraz 53 w 2017 r. (do końca września), w tym z zaburzeniami depresyjnymi odpowiednio 20³, 16⁴ i 12⁵ osób.

² Dz. U. z 2016 r., poz. 1666, ze zm.

³ W tym 11 z województwa mazowieckiego.

⁴ W tym 11 z województwa mazowieckiego.

⁵ W tym siedem z województwa mazowieckiego.

W okresie objętym kontrolą sposób postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych na dostawy, roboty budowlane i usługi był uregulowany w *Regulaminie postępowania w sprawach o zamówienia publiczne w Spółce „Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii” Sp. z o.o. w Zagórz k/Warszawy*, wprowadzonym zarządzeniem nr 30/2015 Prezesa Zarządu z dnia 20 lipca 2015 r. Zgodnie z § 2 tego zarządzenia, przedmiotowy regulamin obowiązywał we wszystkich komórkach organizacyjnych Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 18-73; 156; 1078-1084)

2. W latach 2015-2017 Spółka realizowała dwa programy polityki zdrowotnej, obejmujące swoim zakresem problematykę depresji, tj. *Program edukacyjno-konsultacyjny „Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* oraz *Program aktywizujący dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”*.

(dowód: akta kontroli str. 2-13; 162-173; 261-273; 356-372; 396-413; 514-533; 740-761)

Przedmiotowe programy były corocznie opracowywane przez Spółkę i przedstawiane do Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM wraz z wystąpieniem o zabezpieczenie w budżecie województwa mazowieckiego środków finansowych na ich realizację.

Prezes Zarządu wskazał, że Spółka od początku realizacji ww. programów, tj. od 2012 r. zgłaszała chęć ich realizacji pisemnie dołączając do wniosku program wraz z kosztorysem. Zmiany, jakie UMWM wprowadzał w tych programach, dotyczyły okresu ich realizacji oraz wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację w danym roku. Informacje o gotowości umów do podpisu były przekazywane Spółce telefonicznie.

(dowód: akta kontroli str. 2-13; 157-161; 256-260; 351-355; 387-395; 505-513; 731-739)

Na realizację *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”*, w 2015 r. zawarto umowę nr 102/ZD-Z-II/D/15 z dnia 23 lipca 2015 r. o wartości 42.000 zł, w 2016 r. – umowę nr 10/ZD-Z-II/D/16 z dnia 1 marca 2016 r. o wartości 84.900 zł, zaś w 2017 r. – umowę nr 10/UMWM/02/2017/ZD-Z-II/D z dnia 15 marca 2017 r. o wartości 84.900 zł.

Koszty zarządzania zostały określone na kwotę 9.000 zł w 2015 r., 13.500 zł w 2016 r. i 14.900 zł w 2017 r., co stanowiło odpowiednio 21,43%, 15,90% i 17,55% wartości umów ogółem. Koszt prowadzenia zajęć edukacyjnych zaplanowano na kwotę 19.800 zł w 2015 r., 30.900 zł w 2016 r. i 31.500 zł w 2017 r., tj. odpowiednio 47,14%, 36,39% i 37,10% wartości poszczególnych umów. Ponadto, w 2016 r. i 2017 r. przewidziano koszty⁶ badania follow-up w kwotach odpowiednio 10.000 zł i 6.250 zł, oraz koszty analizy danych z części edukacyjnej, które zaplanowano na kwotę 8.500 zł w 2016 r. i 9.500 zł w 2017 r. Pozostałe koszty dotyczyły zakupu materiałów edukacyjnych, psychometrycznych i biurowych. W kosztach programu nie zaplanowano kosztów przewidywanych do poniesienia na realizację części konsultacyjnej.

Dotację celową w kwocie określonej w ww. umowach Spółka otrzymała w dniach: 5 sierpnia 2015 r., 14 marca 2016 r. oraz 28 marca 2017 r. Niewykorzystane środki zwrócono do UMWM w dniu 14 grudnia 2015 r. w kwocie 13,81 zł oraz w dniu 17 listopada 2016 r. w kwocie 129,43 zł. Termin rozliczenia dotacji przyznanej na 2017 r. upływa w dniu 8 grudnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 396-418; 514-543; 740-768)

⁶ Których wysokość wynikała z ilości szkół biorących udział w badaniu (1.250 zł za szkołę).

Na realizację *Programu aktywizującego dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”*, w 2015 r. zawarto umowę nr 93/ZD-Z-II/D/2015 z dnia 14 maja 2015 r. o wartości 40.000 zł, w 2016 r. – umowę nr 9/ZD-Z-II/D/16 z dnia 17 lutego 2016 r. o wartości 40.000 zł, zaś w 2017 r. – umowę nr 9/UMWM/02/2017/ZD-Z-II/D z dnia 15 marca 2017 r. o wartości 40.000 zł.

Koszty organizacyjno-administracyjne przedmiotowego programu określono na kwotę 7.400 zł w 2015 r., 6.400 zł w 2016 r. i 6.800 zł w 2017 r., co stanowiło odpowiednio 18,50%, 16,00% i 17,00% wartości umów ogółem. Koszt prowadzenia zajęć/warsztatów/seminarium określono na kwotę 9.600 zł w 2015 r., 10.000 zł w 2016 r. i 8.000 zł w 2017 r. Koszty wyjazdu plenerowego przewidziano na kwotę 12.000 zł w 2015 r., 14.600 zł w 2016 r. i 14.600 zł w 2017 r.

Dotację celową w kwocie określonej w ww. umowach Spółka otrzymała w dniach: 28 maja 2015 r., 29 lutego 2016 r. oraz 28 marca 2017 r. Środki otrzymane w latach 2015-2016 Spółka wykorzystała w całości. Termin rozliczenia dotacji przyznanej na 2017 r. upływa w dniu 8 grudnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 162-177; 261-277; 356-376)

W latach 2015-2017 zadania w ramach realizacji programów polityki zdrowotnej, obejmujących swoim zakresem problematykę depresji zlecane były podmiotom zewnętrznym oraz pracownikom Spółki na podstawie odrębnych umów. Środki otrzymywane przez pracowników Spółki, z tytułu zlecenia im obsługi administracyjnej badanych programów stanowiły dodatkowe przychody tych pracowników, a ich wartość – w porównaniu do wynagrodzenia netto wynikającego z umowy o pracę – mieściła się w przedziale od 13,71% do 60,14%.

Spółka nie wysyłała w latach 2015-2017 zaproszeń do potencjalnych realizatorów *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”*, jak też *Programu aktywizującego dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”*, celem złożenia przez nich ofert lub innych dokumentów stanowiących podstawę do wyboru najkorzystniejszej oferty.

Prezes Zarządu wskazał, że tryb wyboru realizatorów wynikał z wartości zamówień, których kwoty nie przekraczały równowartości 30 000 euro. Jednocześnie podał, że osoby wybrane przez Spółkę są specjalistami w swoich dziedzinach obejmujących przedmiot ww. programów, a wynegocjowane z nimi stawki wynagrodzenia były konkurencyjne dla Spółki i nie przewyższały stawek rynkowych dla tego typu usług. Jak wskazał, osoby zatrudnione do obsługi administracyjnej zostały wybrane biorąc pod uwagę doświadczenie w obsłudze programów finansowanych ze środków samorządu województwa mazowieckiego oraz znajomość zagadnień, a także możliwość dostępu do danych kadrowo-płacowych. Wysokość ich wynagrodzenia została oszacowana na podstawie średniej stawki za godzinę pracy oraz zakresu pracy.

(dowód: akta kontroli str. 851-863; 911; 937-938; 1078-1084)

3. W umowach zawartych z województwem mazowieckim na realizację *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* oraz *Programu aktywizującego dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”*, Spółka została zobowiązana do rozliczenia otrzymanych dotacji, na podstawie sprawozdania, sporządzonego zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 3 do zawartych umów.

W ramach sprawozdania z realizacji *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* w 2015 r., 2016 r., 2017 r. należało przedłożyć zestawienie zrealizowanych działań, zbiorcze

zestawienie kopii faktur oraz wnioski końcowe dotyczące ewaluacji. Sprawozdanie za 2015 r. należało przedłożyć do dnia 15 grudnia 2015 r., za 2016 r. – do 9 grudnia 2016 r., za 2017 r. – do 8 grudnia 2017 r. Zgodnie z pkt 6 przedmiotowego programu, stanowiącego integralną część umów, z realizacji programu w 2015 r., 2016 r. i 2017 r. należało sporządzić *Raport ewaluacyjno-badawczy*. Rozliczenie realizacji programu za 2015 r. zostało przekazane do UMWM w dniu 15 grudnia 2015 r., za 2016 r. – w dniu 21 listopada 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 419-504; 544-730)

Rozliczenie realizacji programu za 2015 r. obejmowało: zbiorcze zestawienie kopii faktur, *Wnioski końcowe dotyczące ewaluacji*, a także kserokopie faktur i rachunków, informację o zawartych umowach cywilno-prawnych oraz potwierdzenia zapłaty. Zrealizowane działania zostały opisane we *Wnioskach końcowych dotyczących ewaluacji*. Z realizacji programu w 2015 r. nie sporządzono *Raportu ewaluacyjno-badawczego*, o którym mowa w pkt 6 programu, stanowiącego integralną część umowy z dnia 23 lipca 2015 r.

Rozliczenie realizacji programu za 2016 r. obejmowało: zbiorcze zestawienie kopii faktur, a także kserokopie faktur i rachunków, informację o zawartych umowach cywilno-prawnych oraz potwierdzenia zapłaty. Z realizacji programu w 2016 r. nie sporządzono opracowania „*Wnioski końcowe dotyczące ewaluacji*”, wymaganego w świetle załącznika nr 3 do umowy z dnia 1 marca 2016 r., jak też *Raportu ewaluacyjno-badawczego*, o którym mowa w pkt 6 *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”*. Rozliczenie nie informowało także o zrealizowanych w 2016 r. działaniach. W konsekwencji, w przedłożonym rozliczeniu nie wskazano efektów programu realizowanego w 2016 r., w tym liczby osób, które wzięły w nim udział.

Rozliczenie realizacji programu za 2016 r. obejmowało natomiast *Raport końcowy z realizacji Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”*, w którym przedstawione zostały wyniki analizy danych z kwestionariuszy skali samooceny CES-D i ankiet satysfakcji (ewaluacyjnych) ze szkolenia przeprowadzonego w latach 2015-2016. W trakcie pierwszej fazy edukacyjnej kwestionariusze i ankiety wypełniło 1221 uczniów z 1249 biorących udział w tym etapie. W drugiej fazie było to 1013 uczniów z 1034 biorących udział w tym etapie. Zaprezentowane w przedmiotowym raporcie wyniki analizy danych z ankiet oceniających, przeprowadzonych w latach 2015-2016 w pierwszej fazie edukacyjnej wskazywały, że u 54% osób wystąpienie depresji było mało prawdopodobne, u 19% istnieje możliwość wystąpienia łagodnych i umiarkowanych objawów depresyjnych, natomiast u 26% istnieje możliwość wystąpienia pełnoobjawowej depresji klinicznej. Wyniki analizy kwestionariuszy i ankiet wypełnionych w drugiej fazie edukacyjnej były podobne i wskazywały, że u 57% osób wystąpienie depresji jest mało prawdopodobne, u 18% osób istnieje możliwość wystąpienia łagodnych i umiarkowanych objawów depresyjnych, natomiast u 25% osób istnieje możliwość wystąpienia pełnoobjawowej depresji klinicznej. Wyniki analiz zostały w tym dokumencie przedstawione łącznie, przez co efekty realizacji programu w 2015 r. i w 2016 r. były nieporównywalne.

W raporcie wskazano, iż w ramach zebrania od pedagogów informacji dotyczących efektów realizacji programu uzyskano potwierdzenie o wskazaniach do kontynuacji programu w latach kolejnych, gdyż pozwala on uczniom na pogłębienie wiedzy o depresji, w tym lepsze zrozumienie czym jest depresja, jakie są jej objawy, jakie są czynniki ryzyka, jak się ją leczy i jakie są sposoby przeciwdziałania tej chorobie. We wnioskach końcowych wskazano na wyniki kwestionariusza CES-D, które w drugiej fazie wykazały zmniejszenie o 1% osób, u których może wystąpić

pełnoobjawowa depresja kliniczna, a także o 1% osób u których istnieje możliwość wystąpienia łagodnych i umiarkowanych objawów depresyjnych. Jednocześnie stwierdzono, że program spełnił oczekiwania wszystkich osób w nim uczestniczących i wskazane jest jego kontynuowanie w przyszłości.

(dowód: akta kontroli str. 396-413; 422-426; 514-532; 544-730; 740-761)

W ramach sprawozdania z realizacji *Programu aktywizującego dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”* w 2015 r. i 2016 r. Spółka zobowiązana była przedłożyć w UMWM zestawienie zrealizowanych działań, zestawienie wartości zrealizowanych działań, zbiorcze zestawienie kopii faktur oraz wnioski końcowe dotyczące ewaluacji. Za 2017 r. – zestawienie zrealizowanych działań, zbiorcze zestawienie kopii faktur oraz wnioski końcowe dotyczące ewaluacji. Sprawozdanie za 2015 r. należało przedłożyć odpowiednio do dnia 21 grudnia 2015 r., za 2016 r. – do 9 grudnia 2016 r., za 2017 r. – do 8 grudnia 2017 r. Rozliczenie realizacji programu za 2015 r. zostało przekazane do UMWM w dniu 18 grudnia 2015 r., natomiast rozliczenie realizacji programu za 2016 r. w dniu 12 grudnia 2016 r.

Rozliczenie realizacji programu za 2015 r. obejmowało: opis zrealizowanych działań, zestawienie zbiorcze kopii faktur, *Wnioski końcowe dotyczące ewaluacji*, a także kserokopie faktur i rachunków, informację o zawartych umowach cywilno-prawnych oraz potwierdzenia zapłaty.

Rozliczenie realizacji programu za 2016 r. obejmowało: zestawienie zrealizowanych działań, zestawienie zbiorcze kopii faktur, *Wnioski końcowe dotyczące ewaluacji*, a także kserokopie faktur i rachunków, informację o zawartych umowach cywilno-prawnych oraz potwierdzenia zapłaty.

Sprawozdanie z realizacji w 2016 r. *Programu aktywizującego dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”* Spółka przedłożyła w dniu 12 grudnia 2016 r. (poniedziałek), tj. trzy dni po terminie określonym w umowie nr 9/ZD-Z-I/D/2016 z dnia 17 lutego 2016 r. na dzień 9 grudnia 2016 r. (piątek).

W pismach skierowanych w dniach 12 grudnia 2016 r. oraz 30 grudnia 2016 r. do Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM, Prezes Zarządu wyjaśnił, że sprawozdanie zostało złożone po terminie z przyczyn losowych, polegających na zaskądnicie w trakcie realizowanych obowiązków pracownika, który miał je dostarczyć, a który nie był w stanie w tym dniu kontynuować pracy.

(dowód: akta kontroli str. 178-255; 278-350)

4. Program edukacyjno-konsultacyjny *„Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* stanowił integralną część rocznych umów zawartych z województwem mazowieckim. Zgodnie z przyjętymi założeniami program ten miał być realizowany w dwóch etapach, tj. edukacyjnym i konsultacyjnym. Zasadniczym elementem części pierwszej, edukacyjnej miało być dobrowolne wypełnienie (na początku programu oraz po 6-9 miesiącach) przez młodzież kwestionariusza w kierunku depresji CES-D i anonimowe jego udostępnienie realizatorom programu. Druga, konsultacyjna część programu miała polegać na wizytach w poradni zdrowia psychicznego i zebraniu od rodziców nastolatka wywiadu przeprowadzonego przez psychiatrę lub psychologa oraz na udzieleniu uczniowi stosownej porady diagnostycznej.

Oczekiwany efektem programu miało być: upowszechnianie wśród uczestników programu wiedzy na temat objawów depresji, czynników ryzyka i czynników ochronnych oraz metod leczenia depresji; poprawa wykrywalności zaburzeń depresyjnych u młodzieży, promowanie współpracy pomiędzy nauczycielami,

rodzicami, uczniami w celu podejmowania działań na rzecz udzielania wsparcia w środowisku domowym i szkolnym lub/i objęcia ucznia opieką specjalistyczną; zmniejszenie niechęci i lęku przed kontaktem z psychiatrą, zapobieganie szkodliwym mitom na temat leczenia psychiatrycznego, promowanie postawy troski o zdrowie psychiczne własne i innych osób; umożliwienie uczniowi dokonania samooceny w kierunku aktualnego stopnia zagrożenia depresją; dostarczenie informacji uczniom, nauczycielom i rodzicom na temat podstawowych metod zapobiegania depresyjnemu nastrojowi; inspirowanie działań na rzecz zapobiegania depresji w środowisku szkolnym; udzielenie młodzieży z depresją informacji na temat form pomocy.

Do oceny przywołanych efektów miały służyć:

- przedstawione w formie numerycznej oceny (ankiety ewaluacyjne) uczestników programu (nauczycieli, uczniów, rodziców) na temat stopnia, w jakim spotkanie edukacyjne wpłynęło na stan wiedzy, poglądy i planowane działania w zakresie określonym przez cele szczegółowe;
- informacje od personelu szkoły na temat liczby podejmowanych interwencji w porównaniu z rokiem szkolnym przed rozpoczęciem programu;
- obserwacja reakcji uczniów i rodziców na program w okresie do 12 miesięcy (pod koniec roku szkolnego miało się odbyć jedno spotkanie z osobą wyznaczoną przez dyrektora szkoły);
- porównanie wyjściowych danych z wypełnionych przez uczniów kwestionariuszy samooceny z wynikami pochodzącymi z kwestionariuszy wypełnionych po 3-12 miesiącach;
- liczba zgłoszeń na konsultacje w poradni zdrowia psychicznego (w fazie konsultacyjnej);
- ocena uczestników części konsultacyjnej zawarta w ankietach ewaluacyjnych; raport z działań zespołu konsultacyjnego.

Kosztorys programu obejmował: w 2015 r. – koszt prowadzenia części edukacyjnej i zarządzanie projektem; w latach 2016-2017 – koszt prowadzenia części edukacyjnej wraz z follow-up, analizę danych z części edukacyjnej i zarządzanie projektem. Kosztorys programu nie obejmował kosztów przewidywanych do poniesienia na realizację części konsultacyjnej.

Zgodnie z przedłożonym, w ramach rozliczenia dotacji, opracowaniem „*Wnioski końcowe dotyczące ewaluacji*”, w 2015 r. w części edukacyjnej programu udział wzięło 572 uczniów z 23 klas, co stanowiło 83% wszystkich uczniów trzech szkół biorących udział w programie, 100 osób kadry pedagogicznej oraz 86 rodziców/opiekunów uczniów biorących udział w programie. Według przedłożonego rozliczenia, część konsultacyjna programu nie była realizowana. Z realizacji programu w 2015 r. nie sporządzono Raportu ewaluacyjno-badawczego, o którym mowa w pkt 6 programu stanowiącego integralną część umowy z dnia 23 lipca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 396-413; 422-427; 514-532; 740-761)

Zgodnie z przedłożonym rozliczeniem dotacji, z realizacji programu w 2016 r. nie sporządzono opracowania „*Wnioski końcowe dotyczące ewaluacji*”, co było wymagane zgodnie z załącznikiem nr 3 do umowy z dnia 1 marca 2016 r. W przedłożonym rozliczeniu brak informacji ile osób wzięło udział w 2016 r. w części edukacyjnej programu. Z realizacji programu w 2016 r. nie sporządzono Raportu ewaluacyjno-badawczego, o którym mowa w pkt 6 programu, stanowiącego integralną część umowy z dnia 1 marca 2016 r.

Zgodnie z raportem końcowym z realizacji programu, w 2016 r. przeprowadzono natomiast szczegółową analizę danych z ankiet oceniających obie fazy programu w latach 2015-2016. W trakcie pierwszej fazy edukacyjnej kwestionariusze i ankiety wypełniło 1221 (97,8%) uczniów z 1249 biorących udział w tym etapie. W drugiej fazie było to 1013 (98,0%) uczniów z 1034 biorących udział w tym etapie.

Przedstawiona w Raporcie końcowym z realizacji programu analiza danych z ankiet oceniających, przeprowadzonych w latach 2015-2016 w pierwszej fazie edukacyjnej, wykazała, że u 54% osób wystąpienie depresji było mało prawdopodobne, u 19% istnieje możliwość wystąpienia łagodnych i umiarkowanych objawów depresyjnych, natomiast u 26% istnieje możliwość wystąpienia pełnoobjawowej depresji klinicznej. Analiza kwestionariuszy i ankiet wypełnionych w drugiej fazie edukacyjnej wykazała, że u 57% osób wystąpienie depresji było mało prawdopodobne, u 18% istnieje możliwość wystąpienia łagodnych i umiarkowanych objawów depresyjnych, natomiast u 25% istnieje możliwość wystąpienia pełnoobjawowej depresji klinicznej.

(dowód: akta kontroli str. 514-533; 544-730)

W przedłożonych do UMWM rozliczeniach nie podano informacji ilu uczniów skorzystało w 2015 r. oraz w 2016 r. z konsultacji psychiatrycznych i psychologicznych w ramach realizacji *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* (druga konsultacyjna część programu).

(dowód: akta kontroli str. 419-504; 544-730)

Prezes Zarządu wskazał, że podczas realizacji *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* w latach 2015-2017 nie były udzielone żadne świadczenia zdrowotne. Program zakładał część konsultacyjną, tj. porady psychiatryczne i/lub psychologiczne, ale żaden uczeń biorący udział w programie nie zgłosił się na konsultację.

(dowód: akta kontroli str. 1060-1070)

Podstawowym elementem programu *„Psycho-Kreacje - program aktywizujący dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi”* miała być: w 2015 r. - praca nad przygotowaniem przez młodzież z Hostelu – Ośrodka Rehabilitacji Socjopsychiatrycznej wystawy prac plastycznych i fotograficznych oraz kalendarza promującego ich twórczość, jak też przygotowanie spektaklu teatralnego nawiązującego do powyższej publikacji; w 2016 r. - przygotowanie przez młodzież z Hostelu – Ośrodka Rehabilitacji Socjopsychiatrycznej spektaklu teatralnego dla dzieci oraz praca nad przygotowaniem nowej publikacji.

Oczekiwanym efektem realizacji programu miało być: wyjście z bierności i izolacji; mobilizacja potencjału intelektualnego oraz twórczego w ramach realizowanych aktywności; zmniejszenie liczby osób z dyskomfortem psychicznym, a zwłaszcza z objawami lękowymi, depresyjnymi, reakcjami kryzysowymi i myślami samobójczymi; promowanie zdrowia psychicznego poprzez dostarczanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do prawidłowego psychospołecznego rozwoju dzieci i młodzieży, kształtowanie zachowań korzystnych dla zdrowia psychicznego, poprawa jakości życia osób chorych na przewlekłe choroby psychiczne. Za miernik efektywności programu przyjęto monitorowanie stanu psychicznego i subiektywnego poczucia jakości życia, określane podczas rozmów klinicznych z lekarzem.

Zgodnie z przedłożonym rozliczeniem dotacji, w 2015 r. z programu skorzystało bezpośrednio 30 pacjentów oraz 8 osób z kadry. W trakcie realizacji programu utworzono dwie grupy projektowe: plastyczno-fotograficzną (12 osobową) i teatralną (9 osobową), z których każda była prowadzona przez dwóch terapeutów. W ramach prowadzonych warsztatów, pierwsza grupa pracowała nad obrazami, które

następnie wykorzystano do przygotowania kalendarza na 2016 r. Druga grupa uczestniczyła w próbach teatralnych oraz pracowała nad przygotowaniem scenografii oraz doбором muzyki do przygotowywanego spektaklu. W zorganizowanym w celu pobudzenia kreatywności trzydniowym plenerze wyjazdowym uczestniczyło 30 pacjentów oraz 8 osób z kadry.

Według przedłożonego rozliczenia dotacji, w 2016 r. z programu skorzystało bezpośrednio 30 pacjentów oraz 8 osób z kadry. W trakcie realizacji programu utworzono dwie grupy projektowe: literacką (14 osobową) i teatralną (8 osobową), z których każda była prowadzona przez dwóch terapeutów. W ramach prowadzonych warsztatów, pierwsza grupa pracowała nad tekstami publikacji oraz jej formą. Druga grupa poszukiwała środków wyrazu dla planowanego spektaklu, który ostatecznie stworzono w formie multimedialnej i zarejestrowano cyfrowo. W zorganizowanym, w celu pobudzenia kreatywności, siedmiodniowym plenerze wyjazdowym uczestniczyło 30 pacjentów oraz 8 osób z kadry.

(dowód: akta kontroli str. 162-173; 178-255; 261-273; 278-350; 356-372; 396-413; 419-504; 514-533; 544-730; 740-761)

5. Umowy zawarte ze Spółką na realizację programów polityki zdrowotnej, obejmujących swoim zakresem depresję, przewidywały możliwość przeprowadzenia kontroli prawidłowości realizacji przedmiotu zawartych umów. W badanym okresie pracownicy UMWM przeprowadzili w Mazowieckim Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o. m.in. kontrolę wykonania umów zawartych na 2015 r. i 2016 r. na realizację programu *Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży* oraz *Programu aktywizującego dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”*.

W zakresie realizacji umów zawartych na 2015 r. nie stwierdzono nieprawidłowości i nie formułowano wniosków pokontrolnych. Kontrola w zakresie realizacji umów zawartych na 2016 r. wykazała natomiast rozbieżność pomiędzy rzeczywistą liczbą dni wyjazdu plenerowego (7 dni), a liczbą zaplanowaną wskazaną w umowie (3 dni) i wykazaną w części opisowej sprawozdania (3 dni), jak też uchybienia formalne dotyczące opisu dokumentacji finansowo-księgowej. W związku z powyższym wniesiono o: dokonywanie opisu dokumentacji finansowo-księgowej zgodnie z postanowieniami umów, dochowanie należytej staranności przy sporządzaniu dokumentacji sprawozdawczej (w szczególności w części opisowej danego projektu) oraz występowanie z wnioskiem do UMWM o zmianę postanowień umowy dotacji w zakresie dokonywanych zmian realizacji przedsięwzięcia, będących w sprzeczności z jej postanowieniami.

(dowód: akta kontroli str. 113-154; 162-173; 261-273; 356-372; 396-413; 514-533; 740-761)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W przypadku zlecenia, w ramach realizacji *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”*, prowadzenia zajęć/warsztatów edukacyjnych za wynagrodzeniem 30.900 zł w 2016 r. i 31.499,98 zł w 2017 r. – naruszono obowiązujące w Spółce, wewnętrzne uregulowania w zakresie udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 30 000 euro. W powyższych przypadkach nie zastosowano trybu postępowania przewidzianego dla zamówień publicznych o wartości powyżej 5 000 euro, określonego w § 4 pkt 5 *Regulaminu postępowania w sprawach o zamówienia publiczne w Spółce „Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii” Sp. z o.o. w Zagórz k/Warszawy*. Zamówienia publiczne, których wartość przekracza 5 000 euro, w myśl przywołanych regulacji, należało bowiem przeprowadzić w oparciu o rozeznanie

warunków realizacji zamówienia, zwłaszcza w zakresie ceny i innych kryteriów jego realizacji.

Według tabeli wyceny elementów *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”*, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy nr 10/ZD-Z-II/D/16 z dnia 1 marca 2016 r. oraz umowy nr 9/UMWM/02/2017/ZD-Z-II/D z dnia 15 marca 2017 r., koszt prowadzenia części edukacyjnej tego programu w 2016 r. określono na kwotę 62.900 zł, w tym na 30.900 zł w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych, natomiast w 2017 r. na kwotę 60.500 zł, w tym na 31.500 zł w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych. W obu przypadkach planowany koszt prowadzenia zajęć edukacyjnych został określony na kwotę powyżej 5 000 euro, tj. 20.874,50 zł licząc 4,1749 zł za euro⁷.

Usługi w zakresie prowadzenia zajęć/warsztatów edukacyjnych dla uczniów, rodziców lub nauczycieli zostały zlecone w 2016 r. w siedmiu umowach na łączną wartość 30.900 zł, natomiast w 2017 r. w dziewięciu umowach na łączną wartość 31.499,98 zł, bez rozeznania warunków realizacji zamówienia w zakresie ceny, jak i innych kryteriów jego realizacji. We wniosku w sprawie zatrudnienia danej osoby, jako uzasadnienie wyboru kandydata podawano: „osoba z którą współpracowaliśmy podczas organizacji szkoleń w latach (...)” lub „osoba mająca odpowiednie kwalifikacje”. W zawartych umowach określono wartość wynagrodzenia oraz lokalizację szkół, w których należało przeprowadzić zajęcia/warsztaty, nie określono natomiast liczby godzin, jak też stawki godzinowej. Według wyliczeń sporządzonych w trakcie kontroli NIK, stawka godzinowa była zróżnicowana i wynosiła od 140 zł do 281,25 zł w 2016 r. oraz od 167,86 zł do 331,25 zł w 2017 r.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że zgodnie z brzmieniem art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej*⁸, do udzielenia zamówienia w zakresie świadczeń zdrowotnych nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych, a co za tym idzie *Regulaminu postępowania w sprawach o zamówienia publiczne w Spółce „Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii” Sp. z o.o. w Zagórz*, który stosowany jest dla wszystkich zamówień o wartości poniżej 30 000 euro z wyłączeniem świadczeń medycznych. Jednocześnie wyjaśnił, że wynegocjowane stawki były konkurencyjne dla Spółki i nie przewyższały stawek rynkowych dla tego typu usług.

(dowód: akta kontroli str. 49-73; 514-532; 740-761; 851-863; 937-938; 976-1051; 1060-1070)

2) W zakresie obsługi administracyjnej Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży” oraz Programu aktywizującego dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje” w latach 2015-2017 z pracownikami Spółki zawarto 21 umów cywilno-prawnych o łącznej wartości 28.800 zł, których zakres pokrywał się z zakresem obowiązków służbowych tych pracowników.

W ocenie NIK, zatrudnianie pracowników poza normalnym czasem pracy na podstawie umów cywilnoprawnych przy pracach tego samego rodzaju, co objęte stosunkiem pracy, stanowi obejście przepisów o czasie pracy w godzinach nadliczbowych oraz przepisów dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne. Wobec powyższego, świadczenie tej samej rodzajowo pracy co określona w umowie o pracę poza normalnym czasem pracy na podstawie umów cywilnoprawnych jest kontynuowaniem stosunku pracy w godzinach nadliczbowych. W świetle bowiem

⁷ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r. *w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych* (Dz. U. z 2015 r., poz. 2254).

⁸ Dz. U. z 2016 r., poz. 1638, ze zm.

postanowień art. 22 § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – *Kodeks pracy*, zatrudnienie w warunkach określonych w art. 22 § 1 tej ustawy jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy, natomiast zgodnie z art. 22 § 1² przedmiotowej ustawy niedopuszczalne jest zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w przywołanym art. 22 § 1.

Z kierownikiem sekcji zamówień publicznych zawarto cztery umowy zleceń⁹ na łączną kwotę 5.700 zł w przedmiocie organizacji i nadzoru w zakresie zamówień publicznych realizowanych w odniesieniu do *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* lub obsługi w zakresie zgodności *Programu aktywizującego dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi „Psycho-Kreacje”* z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹⁰.

Z pracownikiem ds. personalnych zawarto trzy umowy zleceń na łączną kwotę 6.300 zł w zakresie wystawiania i rozliczania umów cywilno-prawnych za prowadzenie części edukacyjnej *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”*.

Z trzema pracownikami księgowości zawarto łącznie sześć umów zleceń na łączną kwotę 8.400 zł. Przedmiotem tych umów było świadczenie usług polegających na obsłudze finansowo-księgowej obu przywołanych programów, w tym opisanie i rozliczaniu faktur, zestawieniu kosztów, dokonywaniu płatności, kontroli dokumentów księgowych i rozliczeniu końcowym.

Z trzema pracownikami działu kadr zawarto łącznie siedem umów zleceń na łączną kwotę 8.400 zł na świadczenie usług polegających na obsłudze kadrowo-płacowej programów, w tym wystawianiu i rozliczaniu umów cywilno-prawnych. Prezes Zarządu wyjaśnił, że pracownicy ci zostali wyłonieni w toku rozeznania wśród pracowników działów (personalnego, księgowości, zamówień publicznych), co spowodowane było koniecznością znajomości i obsługi systemu płacowo-księgowego, który funkcjonuje w spółce. Zatrudnienie osób z zewnątrz wiązałoby się z koniecznością przeszkolenia, a tym samym zwiększyłyby koszty obsługi.

(dowód: akta kontroli str. 911-1059; 1085-1126; 1139-1160)

3) Przedłożone przez Spółkę do UMWM rozliczenia realizacji *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u młodzieży”* w latach 2015-2016 były niekompletne w stosunku do wymagań umowy nr 102/ZD-Z-II/D/15 z dnia 23 lipca 2015 r. oraz nr 10/ZD-Z-II/D/16 z dnia 1 marca 2016 r. I tak:

- w ramach realizacji umowy nr 102/ZD-Z-II/D/15 z dnia 23 lipca 2015 r. nie został sporządzony *Raport ewaluacyjno-badawczy*, o którym mowa w pkt 6 (monitorowanie i ewaluacja) *Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u młodzieży”*, stanowiącego integralną część tej umowy. Zgodnie z zapisami programu, realizacja programu miała w każdym roku zostać zakończona *Raportem ewaluacyjno-badawczym*. Żaden przedłożony w ramach realizacji umowy dokument, w tym *Wnioski końcowe dotyczące ewaluacji* nie spełniał charakteru raportu, gdyż m.in. nie wskazywał wyników przeprowadzonych w trakcie programu badań, w których miały być wykorzystane kwestionariusze i ankiety, jak też nie obejmował oceny jakości świadczeń przewidzianych w programie, która miała się odbywać na podstawie

⁹ Nr: 05/03/2016 z 1.03.2016 r. (2.000 zł); 10/07/2016 z 1.08.2016 r. (700 zł); 25/03/2017 z 15.03.2017 r. (2.300 zł); 13/03/2017 z 28.03.2017 r. (700 zł).

¹⁰ Dz. U. z 2017 r., poz. 1579, ze zm.

analizy ankiet ewaluacyjnych badających stopień zadowolenia uczestników z udziału w programie;

- w ramach realizacji umowy nr 10/ZD-Z-II/D/16 z dnia 1 marca 2016 r. nie opracowano *Wniosków końcowych dotyczących ewaluacji*, o których mowa w załączniku nr 3 do ww. umowy, jak też nie przedłożono zestawienia działań zrealizowanych w 2016 r. Żaden przedłożony w ramach realizacji umowy dokument, w tym *Raport końcowy z realizacji programu* nie spełniał charakteru *Raportu ewaluacyjno-badawczego* w zakresie działań zrealizowanych w 2016 r.

NIK zwraca również uwagę, że w rozliczeniach dotyczących realizacji programu w 2015 r. i 2016 r. nie zawarto informacji w zakresie podejmowanych w szkołach (w tych okresach) interwencji w porównaniu z rokiem szkolnym przed rozpoczęciem programu, jak też nie odniesiono się do liczby zgłoszeń na konsultacje w poradni zdrowia psychicznego. W związku z powyższym, sporządzone rozliczenia nie zapewniły narzędzi, które w świetle przyjętych założeń programu polityki zdrowotnej miały służyć do okresowej oceny uzyskanych efektów zdrowotnych, a tym samym oceny efektywności programu.

(dowód: akta kontroli str. 396-504; 514-730)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że przedłożony w ramach rozliczenia dokument *Raport końcowy z realizacji Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* jest równoważny z wnioskami końcowymi dotyczącymi ewaluacji. Jednocześnie wyjaśnił, że w przypadku powołania się w raporcie na umowę nr 10/ZD-Z-II/D/16 z dnia 1 marca 2016 r., chodziło o to, iż w załączniku *Raport końcowy z realizacji Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie i zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”* złożonym w 2016 r. została opisana szczegółowa analiza danych z ankiet oceniających i kwestionariuszy skali samooceny CES-D z przeprowadzonych spotkań w latach 2015-2017.

(dowód: akta kontroli str. 851-863)

4) Umowa nr 102/ZD-Z-II/D/15 z dnia 23 lipca 2015 r. na realizację Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”, zawarta została w terminie uniemożliwiającym pełną realizację tego programu. Okres realizacji umowy obejmował 5 miesięcy (termin wykorzystania dotacji upływał z dniem 15 grudnia 2015 r.), podczas gdy z założeń programu (stanowiącego integralną część umowy) wynikało, iż niektóre z zadań będą mogły być zrealizowane dopiero po zakończeniu 2015 r. W wybranych bowiem szkołach zarówno na początku realizacji programu, jak również po 6-9 miesiącach, miała zostać przeprowadzona analiza danych uzyskanych w badaniu w kierunku depresji CES-D, przeprowadzonym z wykorzystaniem specjalnie zaprojektowanych kwestionariuszy w tym zakresie.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że w 2015 r. Spółka chciała zrezygnować z realizacji Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży” na rzecz nowego programu zaproponowanego przez Spółkę pn. „Opracowanie indywidualnych wskazówek i zaleceń do pracy z dzieckiem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w środowisku domowym”. Niemniej jednak, z uwagi na fakt, iż program ten stanowił istotny element Programu przeciwdziałania wybranym problemom zdrowotnym w województwie mazowieckim na lata 2012-2017 oraz posiadał pozytywną opinię Agencji Oceny Technologii Medycznych, Departament Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM uznał, że zasadnym będzie jego kontynuacja.

(dowód: akta kontroli str. 387-395; 851-863)

5) Umowy zawarte w latach 2015-2017 na realizację Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży”, obejmowały finansowanie tylko części edukacyjnej tego programu. W konsekwencji realizacja programu była niepełna, a niezrealizowany w każdym roku zakres dotyczył udzielania świadczeń zdrowotnych, tj. porad psychiatrycznych i/lub psychologicznych. Udzielanie świadczeń zdrowotnych przewidzianych programem pozostawało nieuwzględnione już w harmonogramie finansowym programu sporządzanym każdorazowo przez Spółkę.

Prezes Zarządu wskazał, że rezygnacja z części konsultacyjnej Programu edukacyjno-konsultacyjnego „Rozpoznawanie oraz zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży” oznaczałaby zmianę założeń programu, a program posiada pozytywną opinię AOTMiT.

W ocenie NIK, skoro program nie został zmodyfikowany, powinien być realizowany w pełnym zakresie, tj. zarówno w części edukacyjnej, jak i konsultacyjnej. Rezygnacja z części konsultacyjnej oznaczała w praktyce zmianę założeń programu, a to z kolei implikowało konieczność poddania go ponownej ocenie AOTMiT, czego nie uczyniono.

(dowód: akta kontroli str. 396-413; 514-533; 740-761; 1060-1070)

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*¹¹ (dalej: „ustawa o NIK”), wnosi o:

1. Udzielanie zamówień publicznych o wartości poniżej 30 000 euro we właściwym trybie, określonym w obowiązującym w Spółce *Regulaminie udzielania zamówień publicznych*.
2. Zlecanie pracownikom Spółki tej samej rodzajowo pracy co określona w umowie o pracę, wyłącznie w ramach obowiązków służbowych wynikających z umów o pracę.
3. Realizowanie i rozliczanie programów polityki zdrowotnej w sposób rzetelny, tj. z uwzględnieniem wszystkich wymagań programowych i umownych określonych przez podmiot na rzecz którego programy te są realizowane.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 19 grudnia 2017 r.

Kontroler:
Renata Połatajko
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

z up.

.....
podpis
Zdzisław Florowski
Przewodnik

